

ANALIZA

GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE ZWIĄZKU GMIN KRAJNY ZA 2020 ROK

Złotów, kwiecień 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
1.1. Cel i zakres opracowania analizy	4
1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy	4
1.3. Ogólna charakterystyka Związku.....	9
2. Demografia gmin należących do Związku Gmin Krajny w Złotowie.....	12
2.1. Ludność wg złożonych deklaracji na tle danych GUS.....	12
3. Deklarowany sposób zbierania odpadów komunalnych przez mieszkańców gmin należących do Związku	14
4. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Krajny.....	16
4.1. Ogólne zagadnienia.....	16
4.2. Analiza wyposażenia nieruchomości w worki do segregacji odpadów komunalnych	22
4.3. Analiza wyposażenia nieruchomości w pojemniki – mycie i dezynfekcja pojemników	23
5. Analiza ilościowo-jakościowa na terenie Związku Gmin Krajny.....	24
5.1. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych	24
5.1.1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.....	25
5.1.2. Selektywne odpady komunalne	25
5.2. Wskaźnik wytwarzania wszystkich odpadów komunalnych per capita	28
5.2.1. Wskaźnik wytwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych per capita.....	29
5.2.2. Wskaźnik wytwarzania selektywnie zebranych odpadów komunalnych per capita	29
5.3. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów	30
5.4. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2020	32
6. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	33
7. Analiza wydatków poniesionych przez Związek na gospodarkę odpadami komunalnymi.....	35
8. Działalność informacyjna i edukacyjna Związku Gmin Krajny.....	37

9. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	44
10. Wnioski końcowe.....	45
Spis tabel.....	47
Spis wykresów	48
Spis rysunków	48

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres opracowania analizy

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi to obowiązek wynikający z zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, konkretnie – art. 3 ust 2 pkt 10 oraz art. 9 tb.

Niniejszy dokument służy weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Związku Gmin Krajny w Złotowie w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Przedstawia m.in. informacje dotyczące liczby osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytworzonych na terenie funkcjonowania Związku oraz selektywnie zbieranych odpadów komunalnych, sposobu zbierania odpadów, morfologię strumienia odpadów, a także osiągnięte poziomy recyklingu. Sporządzona analiza prezentuje również koszty poniesione przez Związek na gospodarkę odpadami komunalnymi, podejmowane działania informacyjno-edukacyjne oraz inwestycje zrealizowane, a także planowane.

Głównym celem analizy jest przede wszystkim dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku.

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gmin członkowskich Związku Gmin Krajny w Złotowie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Podstawę prawną do opracowania niniejszej analizy stanowi art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.) zgodnie z którym na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na

koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi sporządza się roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

Zakres niniejszej analizy przedstawia informacje, które zawarte zostały w rocznych sprawozdaniach wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 rok, sporządzonych przez pracowników Biura naszego Związku w celu przedłożenia Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego oraz Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie do 31 marca 2021 roku. Sprawozdania zostały złożone za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami w imieniu wszystkich gmin członkowskich Związku (według stanu na 2020 rok).

Dodatkowo do opracowania analizy wykorzystany został zbiór danych przekazanych przez operatora w postaci raportów miesięcznych dotyczących m.in. ilości oraz rodzaju odpadów odebranych i zebranych na terenie Związku Gmin Krajny oraz zestawienia na temat wyposażenia nieruchomości w worki do gromadzenia odpadów zbieranych selektywnie. Do sporządzenia analizy posłużono się również danymi pozyskanymi z systemu informatycznego „Odpady w Gminie”, na podstawie których zbudowana została baza danych dotycząca właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz mieszanych (tj. w części stanowiących nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne) objętych systemem, położonych na terenie Związku, zobowiązanych do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Przedmiotowe opracowanie ma na celu dokonanie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Krajny w 2020 r.

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie funkcjonowania Związku Gmin Krajny w Złotowie oparty jest o następujące akty prawne:

- Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 1439 z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 roku o bateriach i akumulatorach (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1850);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 797 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 roku o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1114);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczenia poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412);
- Uchwała Nr III/6/2016 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 22 września 2016 r. w sprawie zmiany Statutu Związku Gmin Krajny w Złotowie (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z dnia 29.12.2016 r. poz. 8395) – tekst jednolity;
- Uchwała Nr XX/62/2018 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia zmian w statucie Związku Gmin Krajny (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z dnia 20.02.2019 r. poz. 1976);
- Uchwała Nr XI/45/2020 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia zmian w statucie Związku Gmin Krajny (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z dnia 20.02.2019 r. poz. 1976)
- Uchwała Nr X/32/2013 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne na terenie Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr X/34/2013 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Krajny;

- Uchwała Nr XVII/74/2014 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 14 lipca 2014 r. w sprawie uchwalenia zmian Uchwały Numer X/34/2013 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 22.04.2013 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr IV/17/2015 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gmin – członków Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr I/8/2018 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gmin - członków Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr X/35/2013 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności na terenie Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr I/9/2018 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności na terenie Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr IV/16/2015 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 27 maja 2015 roku w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego, w przypadku nieruchomości, na której znajdują się domki letniskowe wykorzystywane jedynie przez część roku lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe jedynie przez część roku;
- Uchwała Nr I/10/2018 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr V/16/2015 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego, w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe wykorzystywane jedynie przez część roku lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe jedynie przez część roku;

- Uchwała Nr X/33/2013 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku w części dotyczącej gospodarki odpadami komunalnymi, obowiązującego na terenie Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr XVII/73/2014 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie w sprawie uchwalenia zmian Załącznika numer 1 do Uchwały Numer X/33/2013 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 22.04.2013 roku dotyczącego Regulaminu utrzymania czystości i porządku w części dotyczącej gospodarki odpadami komunalnymi, obowiązującego na terenie Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr IV/15/2015 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gmin – członków Związku Gmin Krajny, w tym terminów i miejsca składania deklaracji;
- Uchwała Nr I/11/2018 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany załącznika do uchwały nr IV/15/2015 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gmin - członków Związku Gmin Krajny, w tym terminów i miejsca składania deklaracji;
- Uchwała Nr III/18/2019 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały oraz załącznika do uchwały w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gmin – członków Związku Gmin Krajny, w tym terminów i miejsca składania deklaracji;
- Uchwała Nr VII/31/2020 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku w części dotyczącej gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr VII/32/2020 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zbierania odpadów komunalnych od właścicieli

nieruchomości z terenu gmin członkowskich Związku Gmin Krajny i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

- Uchwała Nr VII/33/2020 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym;
- Uchwała Nr VII/34/2020 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Związku Gmin Krajny;
- Uchwała Nr VIII/38/2020 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 9 marca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gmin członkowskich Związku Gmin Krajny i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr VIII/39/2020 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 9 marca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gmin członkowskich Związku Gmin Krajny

1.3. Ogólna charakterystyka Związku

Związek Gmin Krajny w Złotowie został wpisany 7 maja 1991 roku pod numerem 9 do Rejestru Związków Międzygminnych prowadzonego przez Prezesa Rady Ministrów. To jeden z pierwszych związków międzygminnych zajmujących się gospodarką odpadami komunalnymi.

Związek Gmin Krajny w Złotowie działa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz Statutu.

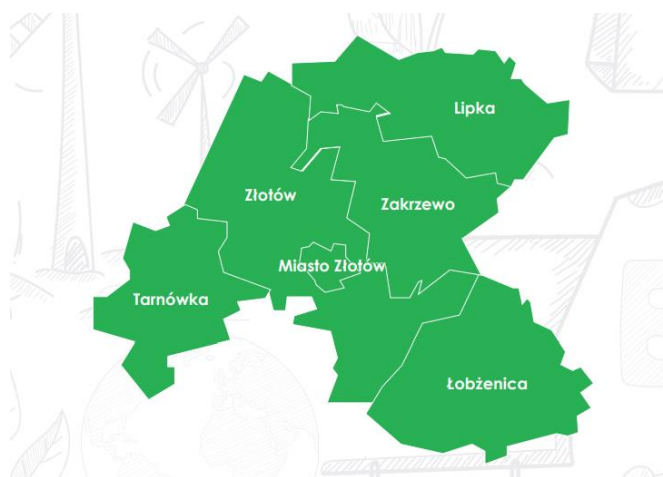
Do zadań Związku należy wspólne planowanie i wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, niezbędnych do utrzymania czystości i porządku na terenie gmin uczestniczących w Związku, które zostały określone w rozdziale 2 § 6.1 Statutu Związku Gmin Krajny.

Związek podejmuje działania na rzecz umocnienia pozycji samorządów, wymiany doświadczeń i reprezentuje wspólne stanowisko przed organami państwa.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku uczestnikami – członkami Związku Gmin Krajny były następujące jednostki samorządu terytorialnego:

1. Gmina Lipka, pow. złotowski,
2. Gmina i Miasto Łobżenica, pow. pilski,
3. Gmina Miasto Złotów, pow. złotowski,
4. Gmina Tarnówka, pow. złotowski,
5. Gmina Zakrzewo, pow. złotowski,
6. Gmina Złotów, pow. złotowski.

Rysunek 1. Obszar Związku Gmin Krajny

Wykaz sołectw w poszczególnych gminach¹ :

Gmina Lipka: Batorowo, Batorówko, Białobłocie, Bługowo, Czyżkowo, Debrzno Wieś, Kiełpin, Laskowo, Lipka, Łąkie, Mały Buczek, Nowy Buczek, Nowe Potulice, Osowo, Potulice, Scholastykowo, Smolnica, Trudna, Wielki Buczek.

Gmina Łobzenica: Chlebno, Dębno, Dziegciarnia, Dźwierszno Małe, Dźwierszno Wielkie, Fanianowo, Ferdynandowo, Izdebki, Kościerzyn Mały, Kruszki, Kunowo, Liszkowo, Luchowo, Piesno, Rataje, Szczerbin, Topola, Trzeboń, Walentynowo, Wiktorówko, Witrogoszcz, Witrogoszcz-Kolonia, Witrogoszcz-Osada.

Gmina Tarnówka: Bartoszkowo, Osówka, Piecewo, Plecemin, Płytnica, Ptusza, Sokolna, Tarnowiec, Tarnówka I, Tarnówka II, Węgierce.

Gmina Zakrzewo: Czernice, Drożyska Małe, Drożyska Średnie, Drożyska Wielkie, Głomsk, Kujan, Ługi, Nowa Wiśniewka, Osowiec, Prochy, Stara Wiśniewka, Śmiardowo Złotowskie, Wersk, Zakrzewo.

Gmina Złotów: Bielawa, Błękwit, Bługowo, Buntowo, Dzierżążenko, Franciszkowo, Górzna, Józefowo, Kamień, Kleszczyna, Klukowo, Krzywa Wieś, Międzybłocie, Nowa Święta, Nowiny, Nowy Dwór, Pieczynek, Płosków, Radawnica, Rudna, Skic, Sławianowo, Stare Dzierżążno, Stawnica, Święta, Święta I, Wąsosz, Zalesie.

Należy również zauważyć, że w roku 2020 przeprowadzono pełną procedurę poszerzenia Związku o kolejną gminę. Z dniem ogłoszenia zmiany Statutu w tym zakresie, tj. z dniem 13 października 2020, kiedy w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego opublikowane zostało Obwieszczenie Wojewody Wielkopolskiego w sprawie ogłoszenia zmiany statutu Związku Gmin Krajny z siedzibą w Złotowie, Gmina Okonek stała się nowym członkiem Związku. Ponieważ jednak skutek tej zmiany obowiązuje od dnia 1 stycznia 2021 roku, Gmina Okonek nie jest objęta zakresem analizy za 2020 rok.

¹ Dane wykazane na podstawie zapisów ze stron internetowych Urzędów Gmin członkowskich dnia 19.04.2021

2. Demografia gmin należących do Związku Gmin Krajny w Złotowie

2.1. Ludność wg złożonych deklaracji na tle danych GUS

Członkami Związku Gmin Krajny w Złotowie w 2020 roku było sześć gmin, z czego:

- jedna gmina miejska (Gmina Miasto Złotów),
- jedna gmina miejsko - wiejska (Gmina Łobżenica),
- cztery gminy wiejskie (Gmina Lipka, Gmina Tarnówka, Gmina Zakrzewo, Gmina Złotów).

Zgodnie z danymi z Głównego Urzędu Statystycznego wg stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku liczba ludności wynosiła 51 343 osób, natomiast na podstawie danych z Systemu „Odpady w Gminie” tj. wg złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości na terenie Związku Gmin Krajny na dzień 31.12.2020 roku zarejestrowano 38 749 osób, to jest o 12 594 osób mniej w porównaniu do danych GUS. Różnica w ilości mieszkańców naszego Związku stanowi zatem około 25%. Nadmienić należy, że różnica ta może być spowodowana przede wszystkim przez dwa czynniki:

- a) nieujmowaniem w deklaracjach wszystkich osób faktycznie zamieszkujących na danej nieruchomości,
- b) migracją mieszkańców „za pracą”, w tym w znacznym stopniu poza granice kraju lub kontynuowanie nauki poza miejscem zamieszkania itp.

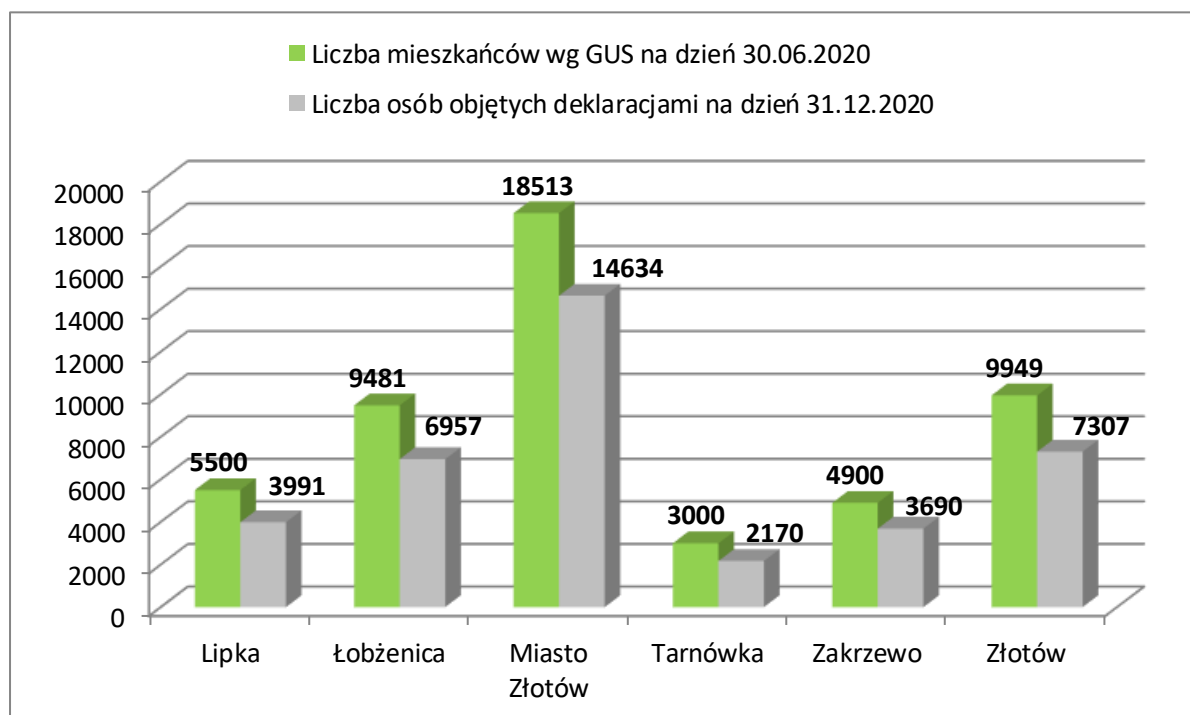
Biuro Związku działając w porozumieniu z jednostkami gminnymi oraz operatorem systemu, wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego, tj. Miejskim Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Złotowie, podejmuje stałe działania zmierzające do ujęcia wszystkich właścicieli nieruchomości zobowiązanych do złożenia deklaracji a w nich ujęcia wszystkich osób zamieszkujących daną nieruchomość i ponoszenia przez nich przez nich opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza danych zgromadzonych w bazie, wg stanu na 31 grudnia 2020 roku pokazuje, iż liczba nie ujętych w deklaracjach osób i jej korelacja ze statystyczną liczbą osób zameldowanych jest zróżnicowana w poszczególnych jednostkach samorządowych Związku Gmin Krajny. Najmniejsze różnice wykazano w gminie Miasto Złotów: tj. 21%, z kolei największe w przypadku Gminy Tarnówka – 28%. Szczegółowe zestawienie ludności ilustruje tabela 1.

Tabela 1. Liczba mieszkańców wg danych GUS oraz liczba mieszkańców wg systemu „Odpady w Gminie” za rok 2020.

Nazwa gminy	Liczba mieszkańców wg GUS na dzień 30.06.2020r.	Liczba osób objętych deklaracjami na dzień 31.12.2020r.	Różnica	Różnica w %
Lipka	5 500	3 991	1 509	27%
Łobżenica	9 481	6 957	2 524	27%
Miasto Złotów	18 513	14 634	3 879	21%
Tarnówka	3 000	2 170	830	28%
Zakrzewo	4 900	3 690	1 210	25%
Złotów	9 949	7 307	2 642	27%
Razem ZGK	51 343	38 749	12 594	25%

Wykres 1. Porównanie liczby mieszkańców wg danych z GUS z liczbą mieszkańców objętych systemem „Odpady w Gminie” za rok 2020.

3. Deklarowany sposób zbierania odpadów komunalnych przez mieszkańców gmin należących do Związku

Jednym z podstawowych czynników wpływających na kształtowanie się strumienia odpadów komunalnych jest sposób zbierania odpadów. Do 31.03.2020 roku mieszkańcy Gmin mieli możliwość wyboru sposobu zbierania odpadów komunalnych. Jednakże mając na względzie zapisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, koniecznym stało się dostosowanie systemu gospodarowania odpadami na terenie Związku Gmin Krajny do nowych regulacji, które wprowadziły obligatoryjną selektywną zbiórkę odpadów dla wszystkich. Od 01.04.2020 roku został zatem na mieszkańców nałożony obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych, dlatego przedstawione poniżej informacje dotyczą danych na dzień 31.03.2020 roku.

Tabela 2. Liczba osób objętych systemem deklarująca selektywny i nieselektywny sposób zbierania odpadów na dzień 31.03.2021 roku.

Nazwa gminy	Liczba osób objętych deklaracjami na dzień 31.03.2020 r.	Zadeklarowany sposób zbierania odpadów na dzień 31.03.2020 r.			
		Selektywnie	Udział osób zbierających odpady w sposób selektywny w %	Nieselektywnie	Udział osób zbierających odpady w sposób nie-selektywny w %
Lipka	3980	2509	63,04%	1471	36,96%
Łobzenica	7011	4057	57,87%	2954	42,13%
Miasto Złotów	14638	6647	45,41%	7991	54,59%
Tarnówka	2185	1585	72,54%	600	27,46%
Zakrzewo	3669	3020	82,31%	649	17,69%
Złotów	7149	5315	74,35%	1834	25,65%
Razem ZGK	38632	23133	59,88%	15499	40,12%

Dane wygenerowane z systemu „Odpady w Gminie” wskazują, iż większa liczba osób na terenie Związku Gmin Krajny deklaruwała selektywny sposób zbierania odpadów komunalnych. Z zestawionych poniżej danych wynika, iż wg stanu na

31 marca 2020 roku 23 133 mieszkańców Związku zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów, co stanowi 59,88% wszystkich mieszkańców objętych systemem. Wskaźnik deklarowanej przez mieszkańców selekcji odpadów w okresie od grudnia 2019 roku wzrósł o niecałe 1,5 punktu procentowego (na dzień 31.12.2019 r. wynosił: 58,66%).

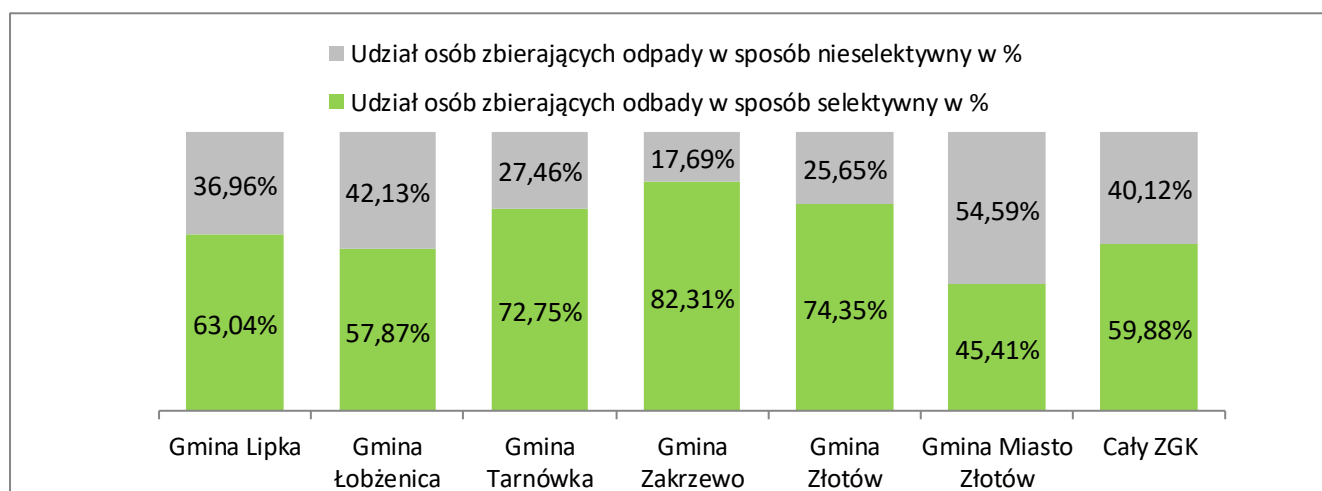
Tabela 3. Zestawienie procentowe liczby osób deklarujących zbiórkę selektywną i nieselektywną na dzień 31-12.2019 i 31.03.2020 z podziałem na poszczególne gminy

Data	Typ zbiórki	Gmina Lipka	Gmina Łobżenica	Gmina Tarnówka	Gmina Zakrzewo	Gmina Złotów	Gmina Miasto Złotów	Cały ZGK
31.12.2019	selektywna	61,53%	56,57%	71,00%	84,64%	72,12%	44,84%	58,66%
	nieselektywna	38,47%	43,43%	29,00%	18,36%	27,88%	55,16%	41,34%
31.03.2020	selektywna	63,04%	57,87%	72,75%	82,31%	74,35%	45,41%	59,88%
	nieselektywna	36,96%	42,13%	27,46%	17,69%	25,65%	54,59%	40,12%

Najwyższy wskaźnik zadeklarowanej selektywnej zbiórki odnotowano w Gminie Zakrzewo, tj. 82,31% (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 0,67 punktu procentowego), a najniższy w Gminie Miasto Złotów tj. 45,41% (w stosunku do roku ubiegłego wzrost o 0,57 punktu procentowego).

Należy zwrócić uwagę, iż w pięciu gminach będących członkami Związku Gmin Krajny przeważał deklarowany selektywny sposób zbierania odpadów komunalnych, a tylko w jednej, w Gminie Miasto Złotów dominowała zbiórka nieselektywna. Procentowy udział osób deklarujących określony sposób gromadzenia odpadów ilustruje wykres 2.

Wykres 2. Udział osób deklarujących zbiórkę odpadów w sposób selektywny i nieselektywny w % wg stanu na dzień 31 marca 2020 roku.

4. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Krajny

4.1. Ogólne zagadnienia

Na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przyjętej w dniu 13 września 1996 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1439) Statut naszego Związku określa w rozdziale 2 zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi przekazane przez gminy członkowskie. To właśnie z tych zapisów wynika obowiązek tworzenia warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie funkcjonowania naszego Związku, nadzór nad gospodarowaniem odpadami komunalnymi, tworzenie Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w tym zakresie i wiele innych zadań, bez których dobra organizacja funkcjonowania systemu byłaby niemożliwa.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami podmiot uprawniony do prowadzenia działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości musi być wpisany do Rejestru Działalności Regulowanej prowadzonego przez Zarząd Związku Gmin Krajny. W roku 2020, podobnie jak w roku poprzednim zarejestrowane były cztery takie podmioty, co zostało zaprezentowane w tabeli 4.

Tabela 4. Rejestr Działalności Regulowanej – wykaz podmiotów, stan na 31.12.2020 r.

Firma (oznaczenie siedziby i adres przedsiębiorcy)	NIP	REGON	Numer rejestrowy	Data dokonania wpisu
Miejski Zakład Usług Komunalnych Spółka z o. o. ul. Szpitalna 38, 77-400 Złotów	767-12-94-914	570277013	1/2013	16.05.2013 r.
Zakład Energetyki Ciepłej i Usług Komunalnych Spółka z o. o. ul. Wojska Polskiego 29, 64-915 Jastrowie	765-000-63-47	570347015	6/2013	3.06.2013 r.
Przedsiębiorstwo Komunalne Sanikont-bis Waldemar Zawistowski Dzierżążenko 7c, 77-400 Złotów	767-117-55-00	572130596	7/2013	12.06.2013 r.
ALTVATER PIŁA Sp. z o.o. ul. Łączna 4a, 64-920 Piła	764-17-96-232	570302283	8/2013	20.06.2013 r.

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych na terenie gmin członkowskich Związku Gmin Krajny w roku 2020 zajmował się wyłoniony w dniu 27 grudnia 2018 roku w drodze przetargu nieograniczonego operator systemu, którym został Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o. z siedzibą w Złotowie. Na tę okoliczność w dniu 28 grudnia 2018 roku została podpisana umowa obejmująca okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2022 r. na realizację zadania pn. „Odbiór i zagospodarowanie zmieszanych i selektywnie zebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, organizacja i prowadzenie Biura Obsługi Mieszkańców i Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Złotowie oraz organizacja mobilnych zbiórek odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Krajny”.

Odpady komunalne z terenu funkcjonowania Związku Gmin Krajny w Złotowie odbierane są od właścicieli zamieszkujących dane nieruchomości jak i z nieruchomości niezamieszkałych. Odbierane są odpady zarówno w postaci odpadów niesegregowanych (zmieszanych), a także zebranych w sposób selektywny. W ramach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych operator odbierał obowiązkowo następujące frakcje:

- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne, metale,
- szkło,
- bioodpady.

Z obszarów zabudowy jednorodzinnej odpady niesegregowane (zmieszane) odbierane były od mieszkańców gmin należących do Związku Gmin Krajny w Złotowie w systemie pojemnikowym z częstotliwością nie mniejszą niż 2 razy w miesiącu, natomiast odpady segregowane w systemie workowym nie rzadziej niż 3 razy w miesiącu.

W 2020 roku w gminach członkowskich przeprowadzono mobilne zbiórki odpadów wielkogabarytowych, w tym również zużytego sprzętu elektronicznego i elektronicznego. W miejscowościach, w których funkcjonują PSZOK-i, a więc: Lipka, Łobżenica, Rataje, Tarnówka, Zakrzewo oraz Złotów nie odbyły się mobilne zbiórki ponieważ mieszkańcy na bieżąco mają możliwość bezpłatnego pozostawienia odpadów w punktach w dogodnym dla siebie terminie.

W dniu 22 listopada 2018 roku w drodze przetargu nieograniczonego został wyłoniony operator na realizację zadania pn. „Prowadzenie Punktów Selektywnego Zbierania

Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanych w miejscowościach: Lipka, Rataje (gmina Łobżenica), Tarnówka, Zakrzewo w tym odbiór i zagospodarowanie zgromadzonych w nich odpadów komunalnych”. Został nim Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Złotowie. Umowa została zawarta w ogólnym interesie gospodarczym, a okres realizacji przedmiotu zamówienia obejmuje 5 lat tj. od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2023 r. PSZOK-i były czynne od poniedziałku do piątku oraz w I i III sobotę miesiąca.

Wymogi nałożone przez ustawodawcę w zakresie organizacji punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a także analiza otoczenia w zakresie systemu gospodarki odpadami pokazała, że inwestycje tego typu są użyteczne i potrzebne mieszkańcom. Z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych mogli korzystać mieszkańcy nieruchomości zamieszkanymi gmin członkowskich Związku, którzy złożyli deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W PSZOK-ach nie można pozostawiać odpadów pochodzących z działalności gospodarczej. Gospodarkę tymi odpadami regulują odrębne przepisy.

Lokalizacje funkcjonujących Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w poszczególnych gminach:

- 1) Gmina Miasto Złotów, ul. Szpitalna 38 (na terenie Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o.),
- 2) Gmina Lipka – Lipka, ul Spokojna 1 (na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej Lipka Sp. z o.o.),
- 3) Gmina Łobżenica, Rataje (teren przy Spółdzielni Usług Rolniczych w Ratajach),
- 4) Gmina Tarnówka (teren przy oczyszczalni ścieków),
- 5) Gmina Zakrzewo (teren oczyszczalni ścieków).

W funkcjonującym w Związku systemie właściciel nieruchomości zamieszkaney, który złożył deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, nie ponosi żadnej dodatkowej opłaty związanej z dostarczeniem przez operatora na posesję pojemnika czy też worków do segregacji odpadów. W przypadku nieruchomości zamieszkaneych właścicielowi nieruchomości, który złożył deklarację obliczana jest opłata, którą stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących na danej nieruchomości oraz stawki za wybrany rodzaj zbiórki odpadów (wybór był możliwy do marca 2020 r.). Dodatkowo, od 1 kwietnia 2020 r., właściciele nieruchomości jednorodzinnych mogą skorzystać z ulgi

związanej z posiadaniem kompostownika. Właściciel nieruchomości niezamieszkaanej sam określa częstotliwość wywozu odpadów, ilość i pojemność pojemnika, a także sposób zbiórki odpadów komunalnych. Na tej podstawie zostaje wyliczona opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która stanowi iloczyn łącznej ilości pojemników w miesiącu i stawki za pojemnik określonej pojemności. W tym przypadku również właściciel nieruchomości niezamieszkaanej nie ponosi kosztów związanych z zakupem oraz przekazaniem w użytkowanie pojemników na odpady komunalne.

Stawki tych opłat do dnia 31 marca 2020 r. wynosiły odpowiednio:

1) w przypadku nieruchomości zamieszkaanych:

- przy zbiórce prowadzonej w sposób selektywny – 13,00 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkującej,
- przy zbiórce prowadzonej w sposób nieselektywny – 20,50 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkującej.

2) w przypadku nieruchomości niezamieszkaanych:

a) przy jednorazowym (1 raz w miesiącu) odbiorze odpadów zbieranych selektywnie:

- a) o pojemności 110 l/0,11 m³ i 120 l/0,12m³ – w wysokości 15,50 zł,
- b) o pojemności 240 l/0,24m³ – w wysokości 26,50 zł,
- c) o pojemności 1100 l/1,1 m³ – w wysokości 99,50 zł,
- d) o pojemności 7000 l/ 7 m³ – w wysokości 790,00 zł;

b) przy jednorazowym (1 raz w miesiącu) odbiorze odpadów zbieranych nieselektywnie pojemnika:

- a) o pojemności 110 l/0,11 m³ i 120 l/0,12m³ – w wysokości 24,00 zł,
- b) o pojemności 240 l/0,24m³ – w wysokości 39,00 zł,
- c) o pojemności 1100 l/1,1 m³ – w wysokości 149,00 zł,
- d) o pojemności 7000 l/7m³ – w wysokości 920,00 zł;

Od 1 kwietnia 2020 roku wprowadzono obowiązkową segregację odpadów dostosowując system gospodarki odpadami na terenie Związku do wymogów znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ustalono nowe stawki opłat:

1) w przypadku nieruchomości zamieszkaanych:

- przy zbiórce prowadzonej w sposób selektywny – 25,65 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkującej,
- opłata podwyższona - jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, miesięczna stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi dwukrotność ustalonej stawki tj. 51,30 zł/mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

2) w przypadku nieruchomości niezamieszkanymi:

a) przy jednorazowym (1 raz w miesiącu) odbiorze odpadów zbieranych selektywnie:

- a) pojemności 120 l/0,12 m³ – w wysokości 5,90 zł,
- b) pojemności 240 l/0,24 m³ – w wysokości 11,80 zł,
- c) pojemności 1100 l/1,1 m³ – w wysokości 54,10 zł,
- d) pojemności 7000 l/ 7 m³ – w wysokości 344,70 zł;

b) opłata podwyższona - jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, miesięczna stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi dwukrotność ustalonej stawki tj.:

- a) pojemnik o pojemności 120 l – 11,80 zł,
- b) pojemnik o pojemności 240 l – 23,60 zł,
- c) pojemnik o pojemności 1100 l – 108,20 zł
- d) pojemnik o pojemności 7000 l – 689,40 zł.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że reorganizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi w odniesieniu do właścicieli nieruchomości niezamieszkanymi w obiektywnie trudnym czasie pandemii COVID-19 była sporym wyzwaniem. Ponieważ do 31 marca 2020 r. nieruchomości te były obligatoryjnie objęte systemem zorganizowanym przez Związek na podstawie uchwały z 2013 r. (Uchwała nr X/32/2013 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne na terenie Związku Gmin Krajny), dalsza współpraca w tym zakresie ze Związkiem była dość naturalnym wyborem zwłaszcza, że zmienione zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stawki okazały się dużo korzystniejsze niż dotychczasowe. Z tego powodu właściciele nieruchomości niezamieszkanymi, którzy

w czasie pandemii nadal prowadzili swoją działalność, złożyli nowe deklaracje i zgody na dobrowolne przystąpienie do systemu, o których mowa w art. 6c w/w ustawy. Działania kontrolne w tym zakresie ograniczyły się wyłącznie do weryfikacji prawidłowości składanych deklaracji, ewentualnie telefonicznego przypomnienia o konieczności podjęcia decyzji w zakresie gospodarki odpadami w danej instytucji. Z tego powodu w 2020 r. nie wydano żadnej decyzji w oparciu o art. 6 ust. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zaznaczenia wymaga, że lockdown spowodował zamrożenie wielu branż, co skutkowało składaniem deklaracji „zerowych”. W takich warunkach trudno mówić o miarodajnej kontroli.

W odniesieniu do domków letniskowych i innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz do ogrodów działkowych w 2020 r. obowiązywały reguły określone w uchwale nr IV/16/2015 Zgromadzenia Związku Gmin Krajny w Złotowie z dnia 27 maja 2015 r. W obu przypadkach wysokość opłaty ustalona była w sposób ryczałtowy za rok kalendarzowy. W myśl zasady, aby obowiązujące reguły określać przed rozpoczęciem roku podatkowego nowe stawki i regulacje dotyczące ogrodów działkowych zostały wprowadzone dopiero od 1 stycznia 2021 r. Roczne stawki ryczałtowe w przypadku domku letniskowego zestawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Roczna stawka ryczałtowa od 1 domku letniskowego

Roczna stawka ryczałtowa od 1 domku letniskowego, jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny.	79,00 zł
Roczna stawka ryczałtowa od 1 domku letniskowego, jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny.	119,50 zł

Natomiast roczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno– wypoczynkowe zostały umieszczone w tabeli 6.

Tabela 6. Roczna stawka ryczałtowa dla nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe

Roczna stawka opłaty w przypadku nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe, jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny.	45,50 zł
Roczna stawka opłaty w przypadku nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe, jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny.	62,00 zł

4.2. Analiza wyposażenia nieruchomości w worki do segregacji odpadów komunalnych

Właściciele nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych oraz mieszanych zostali wyposażeni w worki do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Tabela 7. Informacja o ilości i rodzaju wydanych worków na odpady zbierane selektywnie w roku 2020

Ilość i rodzaj wydanych worków na odpady zbierane selektywnie w roku 2020							
Nazwa gminy	Worki niebieskie ilość szt.	Worki brązowe ilość szt.	Worki żółte ilość szt.	Worki zielone ilość szt.	Łączna ilość worków	Liczba osób segregujących objętych deklaracjami na dzień 31.12.2019 r.	Ilość worków wydanych na 1 os. segregującą objętą systemem w roku 2019
Miasto Złotów	62610	83520	147490	51370	344990	14634	23,57
Gmina Złotów	40070	58210	106310	34550	239140	7307	32,73
Zakrzewo	27660	46460	81430	26230	181780	3690	49,26
Tarnówka	13930	31320	65960	18580	129790	2170	59,81
Lipka	14920	24050	43650	15240	97860	3991	24,52
Łobżenica	10540	14820	24660	12680	62700	6957	9,01
Razem	169730	258380	469500	158650	1056260	38749	27,26

Łącznie w roku 2020 na terenie Związku Gmin Krajny w Złotowie zostało rozdysponowanych 1 056 260 sztuk worków, to około 41% więcej w porównaniu do roku poprzedniego. Statystycznie na jednego segregującego mieszkańca objętego systemem w roku 2020 przypadło około 27 sztuk worków. Największy wskaźnik ilości worków przypadających na jednego mieszkańca można zaobserwować na terenie Gminy Tarnówka, tj. 59 worków na jednego mieszkańca, z kolei najniższy w Gminie Łobzenica, tj. około 9 worków na rok. Zestawienie ilości oraz rodzaju worków (z podziałem na kolory – odpowiednie frakcje odpadów) wydanych na odpady zbierane selektywnie w 2020 roku przedstawia tabela 7.

4.3. Analiza wyposażenia nieruchomości w pojemniki – mycie i dezynfekcja pojemników

Miejski Zakład Usług Komunalnych w Złotowie wyposaża właścicieli nieruchomości z terenu gmin należących do Związku Gmin Krajny w pojemnik na odpady komunalne.

Wszystkie pojemniki rozdysponowane przez operatora mieszkańcom rokrocznie są myte i dezynfekowane. Usługa mycia i dezynfekcji w 2020 roku odbyła się w miesiącach kwiecień - maj oraz październik - listopad. Szczegółowy harmonogram mycia i dezynfekcji pojemników w poszczególnych gminach członkowskich oraz miejscowościach zamieszczany jest każdorazowo na stronach oraz portalach internetowych Związku, urzędów gmin członkowskich oraz operatora.

5. Analiza ilościowo-jakościowa na terenie Związku Gmin Krajny

5.1. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gmin członkowskich Związku Gmin Krajny kształtowany jest na podstawie masy oraz struktury odpadów odbieranych i zbieranych na terenie Związku.

Z danych uzyskanych na skutek złożonych sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiotów prowadzących punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmiotów zbierających odpady komunalne i raportów miesięcznych przekazywanych w 2020 roku przez operatora systemu Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Złotowie wynika, iż w okresie od stycznia do końca grudnia 2020 roku łącznie od właścicieli nieruchomości odebrano i zebrano 14 318 908 kg odpadów komunalnych.

Tabela 8. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych na terenie Związku w latach 2019-2020.

Lp.	Gmina	Ilość zebranych odpadów komunalnych w roku 2019 [kg]	Liczba mieszkańców wg danych GUS za rok 2019	Ilość zebranych odpadów w przeliczeniu na 1-go mieszkańca wg danych GUS za rok 2019 [kg]	Liczba osób objętych systemem za rok 2019	Ilość zebranych odpadów w przeliczeniu na 1-go mieszkańca wg danych z systemu za rok 2019 [kg]	Ilość zebranych odpadów komunalnych w roku 2020 [kg]	Liczba mieszkańców wg danych GUS za rok 2020	Ilość zebranych odpadów w przeliczeniu na 1-go mieszkańca wg danych GUS za rok 2020 [kg]	Liczba osób objętych systemem za rok 2020	Ilość zebranych odpadów w przeliczeniu na 1-go mieszkańca wg danych z systemu za rok 2020 [kg]
1	Lipka	1154945	5509	209,65	3980	290,187	1113415	5500	202,44	3991	278,981
2	Łobżenica	2645900	9495	278,66	7004	377,770	2481370	9481	261,72	6957	356,672
3	Miasto Złotów	6279653	18532	338,85	14708	426,955	6556812	18513	354,17	14634	448,053
4	Tarnówka	672721	3009	223,57	2186	307,741	717264	3000	239,09	2170	330,536
5	Zakrzewo	1149012	4905	234,25	3665	313,509	1330464	4900	271,52	3690	360,559
6	Złotów	2042463	9942	205,44	7080	288,483	2119583	9949	213,04	7307	290,076
7	Razem ZGK	13944694	51392	271,34	38623,00	361,046	14318908	51343	278,89	38749	369,530

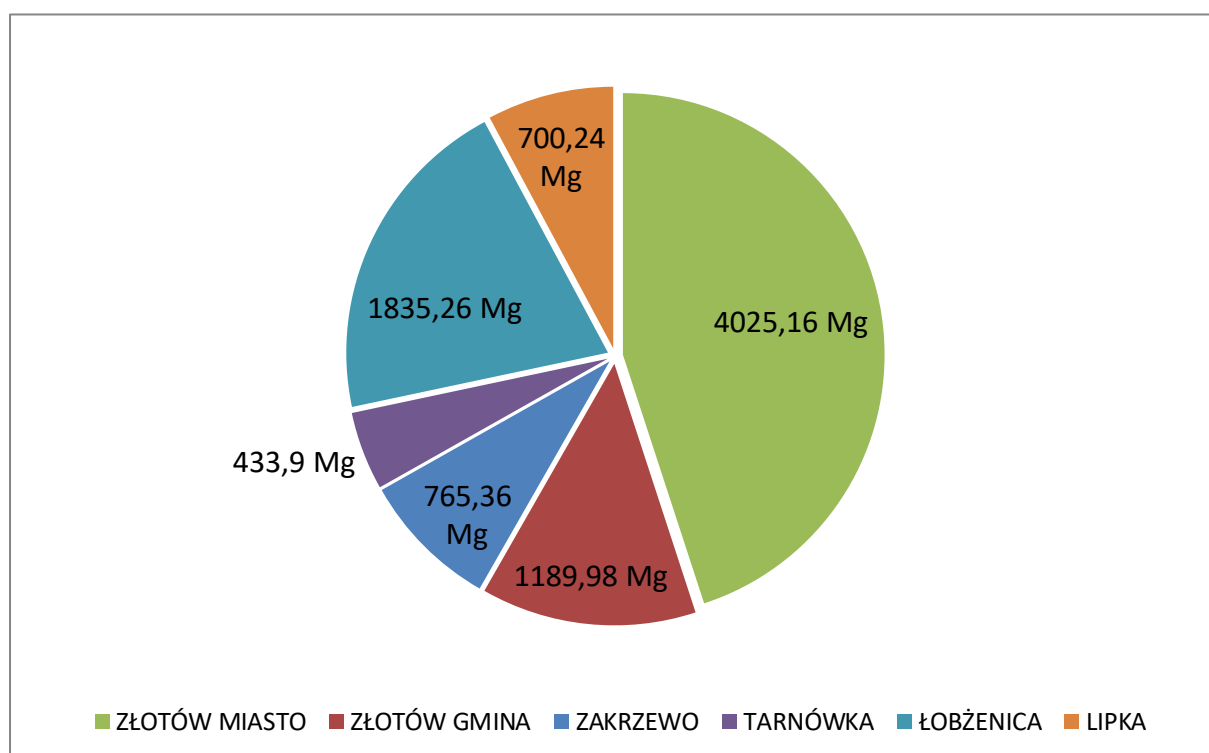
W przeliczeniu na jednego mieszkańca Związku Gmin Krajny wg danych GUS w roku 2019 przypadało 271,34 kg odpadów komunalnych, natomiast w roku 2020 szacuje się 278,89 kg. Tabela 8. powyżej przedstawia masę wszystkich zebranych i odebranych odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Krajny w latach 2019-2020.

5.1.1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

Na podstawie dokumentacji złożonej przez podmioty zbierające i odbierające odpady komunalne od mieszkańców gmin należących do Związku Gmin Krajny w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku łącznie zebrano 8949,9 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z czego 8888,280 Mg stanowią odpady o kodzie 20 03 01 – niesegregowane odpady komunalne oraz 61,62 Mg odpady o kodzie 15 01 06 – zmieszane odpady opakowaniowe.

Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z podziałem na poszczególne gminy członkowskie została zaprezentowana na Wykresie 3.

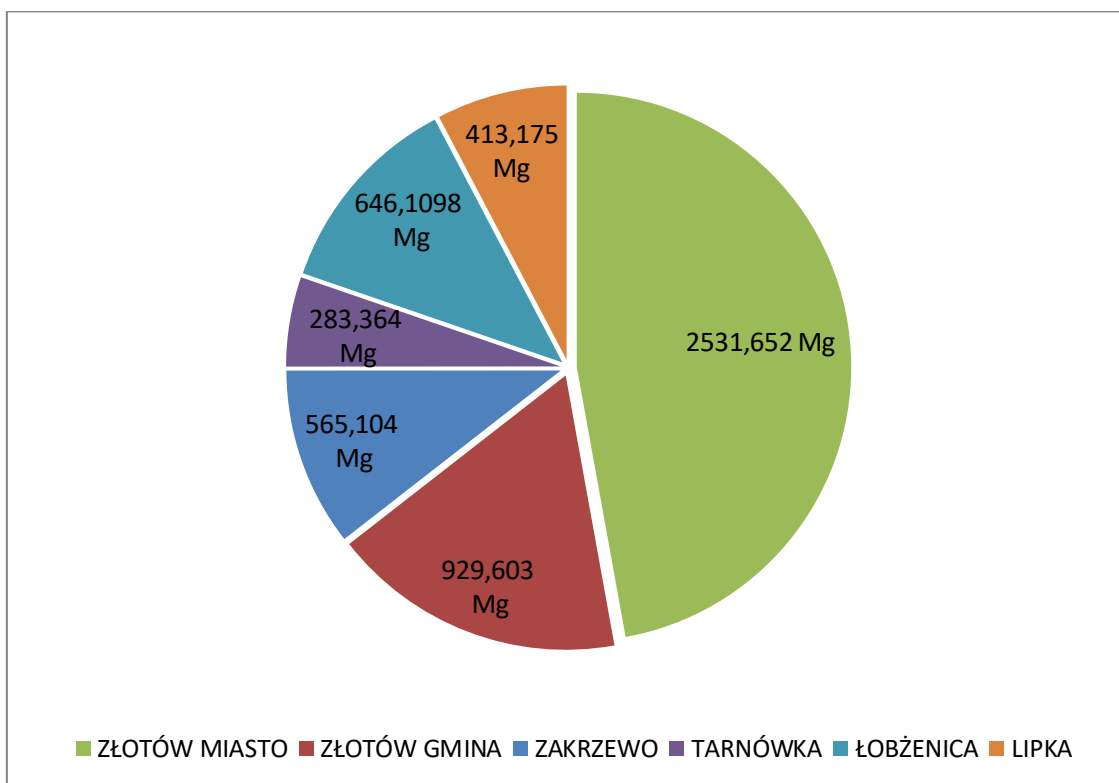
Wykres 3. Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2020 roku

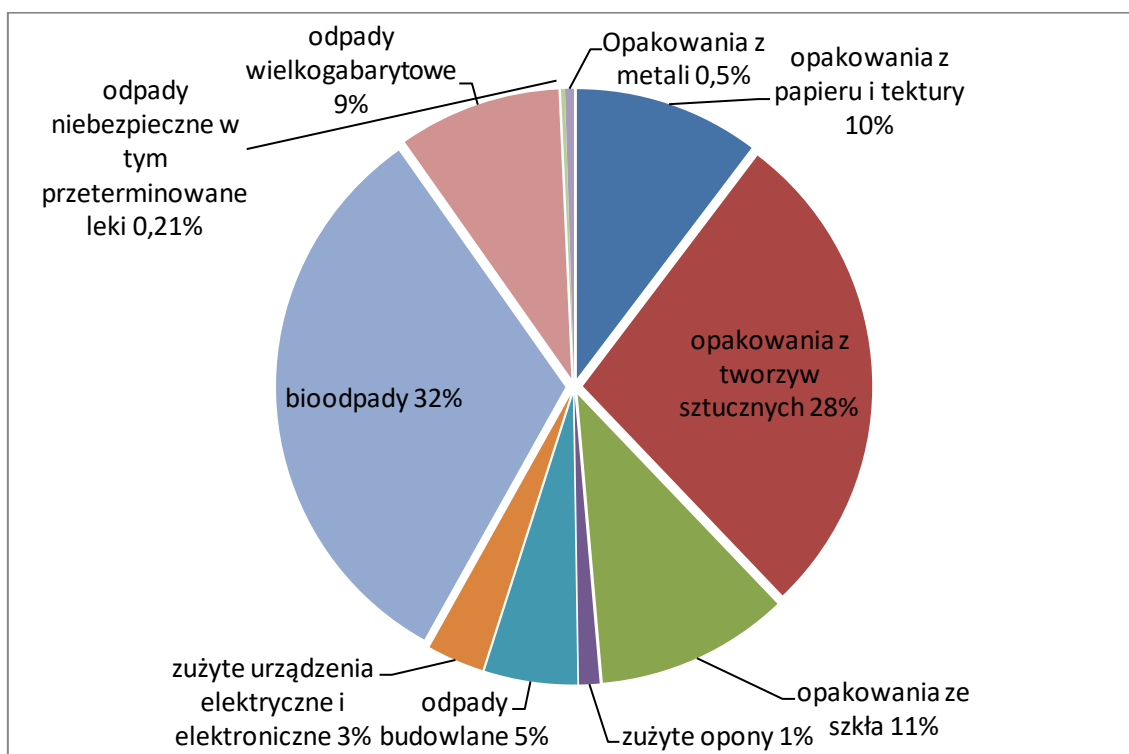
5.1.2. Selektywne odpady komunalne

Obok niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych występują odpady gromadzone w sposób selektywny. Z zestawionych poniżej danych wynika, iż łącznie w 2020 roku zebrano 5369,008 Mg selektywnych odpadów komunalnych. Masę selektywnie zebranych odpadów komunalnych w poszczególnych gminach ilustruje wykres 4.

Wykres 4. Masa selektywnie zebranych odpadów komunalnych w 2020 roku

Wykres 5. Procentowy udział selektywnie zebranych i odebranych odpadów komunalnych na terenie Związku w 2020 roku

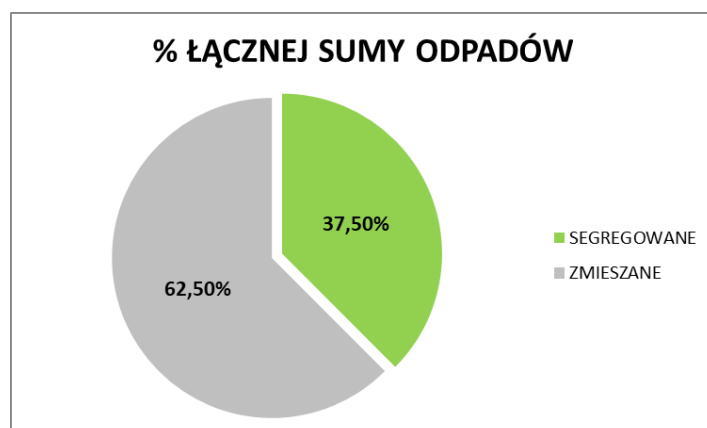
Z przeprowadzonej analizy wynika, iż tonażowo największy odsetek odpadów zbieranych w sposób selektywny przypada bioodpadom, które stanowią 32%, w dalszej kolejności opakowania z tworzyw sztucznych, które stanowią 28% wszystkich odpadów zbieranych selektywnie. Kolejno opakowania ze szkła – 11%, opakowania z papieru i tektury – 10%, odpady wielkogabarytowe - 9%, odpady budowlane - 5%, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 3% oraz zużyte opony – 1%. Zestawienie zamykają opakowania z metali – 0,5% oraz odpady niebezpieczne, w tym przeterminowane leki, które stanowią 0,21%.

Szczegółowe dane na temat odpadów selektywnie zebranych i odebranych w poszczególnych gminach członkowskich zawarte zostały w tabeli 9.

Tabela 9. Masa poszczególnych selektywnie zebranych odpadów komunalnych z podziałem na gminy w 2020 roku

Rodzaj odpadu Nazwa gminy	opakowania z papieru i tektury	opakowania z tworzyw sztucznych	opakowania ze szkła	zużyte opony	odpady budowlane	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	bioodpady	odpady wielkogabarytowe	odpady niebezpieczne w tym przeterminowane leki	Opakowania z metali	Suma masy odpadów [Mg]
Lipka	28,760	143,360	68,730	3,640	9,060	17,600	89,640	50,640	1,745	0,000	413,175
Łobżenica	58,660	229,200	88,800	0,000	20,200	12,830	196,520	38,800	1,0998	0,000	646,110
Miasto Złotów	339,260	542,370	199,290	50,760	208,526	89,373	936,940	135,820	2,614	26,699	2531,652
Tarnówka	21,300	105,620	39,340	3,160	12,080	10,900	51,080	39,220	0,6640	0,000	283,364
Zakrzewo	39,940	162,840	49,900	3,440	12,600	17,420	202,680	74,540	1,7441	0,000	565,104
Złotów	66,060	295,940	130,790	0,000	15,390	22,780	248,040	147,100	3,503	0,000	929,603
Razem ZGK	553,980	1479,330	576,850	61,000	277,856	170,903	1724,900	486,120	11,370	26,699	5369,008

Wykres 6. Procentowy udział niesegregowanych (zmieszanych) i selektywnie zebranych odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Krajny w okresie od I do XII 2020 roku.

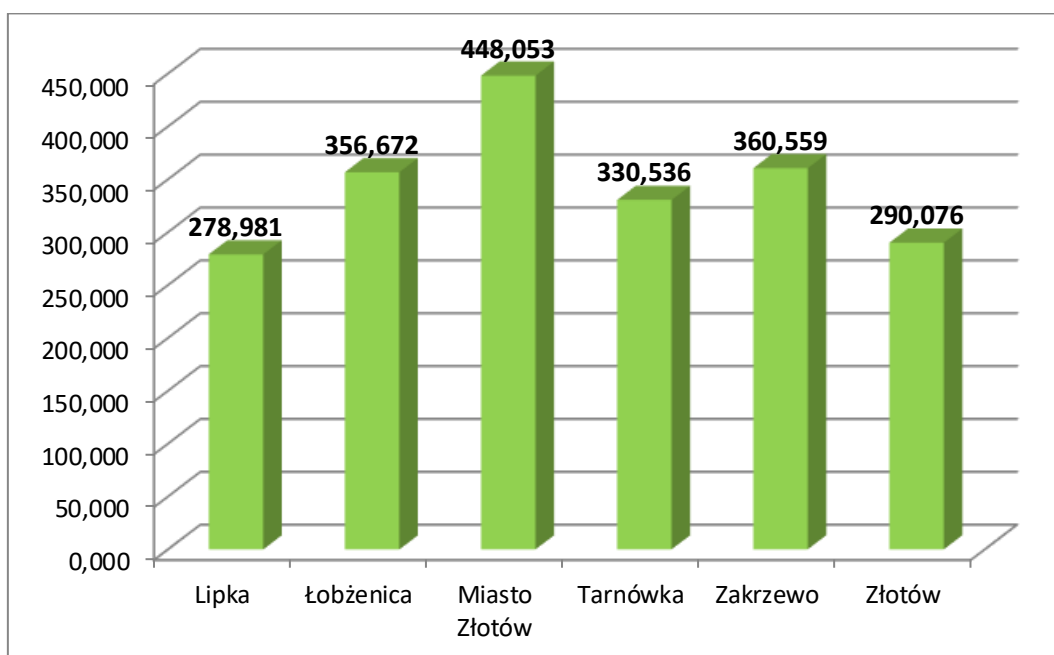
Reasumując, niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne stanowią blisko 62,5% udziału wszystkich odpadów w ogólnej masie zebranych i odebranych odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Krajny. Z kolei odpady selektywne to ok. 37,5% wszystkich odpadów zebranych i odebranych od właścicieli nieruchomości gmin członkowskich.

5.2. Wskaźnik wytwarzania wszystkich odpadów komunalnych per capita

Istotnym wskaźnikiem, na który należy zwrócić uwagę analizując system gospodarki odpadami, jest wskaźnik wytworzonych odpadów per capita, czyli ilość odpadów w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Wielkość przedmiotowego wskaźnika uzyskano biorąc pod uwagę ilość zadeklarowanych osób w systemie oraz masę odpadów zebranych i odebranych w ciągu roku 2020.

Po uwzględnieniu wszystkich łącznie odebranych i zebranych odpadów komunalnych w 2020 roku wskaźnik wywarzania odpadów komunalnych per capita, tak jak wcześniej wykazano kształtuje się dla całego Związku Gmin Krajny na poziomie 369,530 kg/Mk/rok (ilość kilogramów przypadających na jednego mieszkańca na rok).

Wykres 7. Zestawienie ilości wszystkich odpadów komunalnych per capita z podziałem na gminy w 2020 roku.

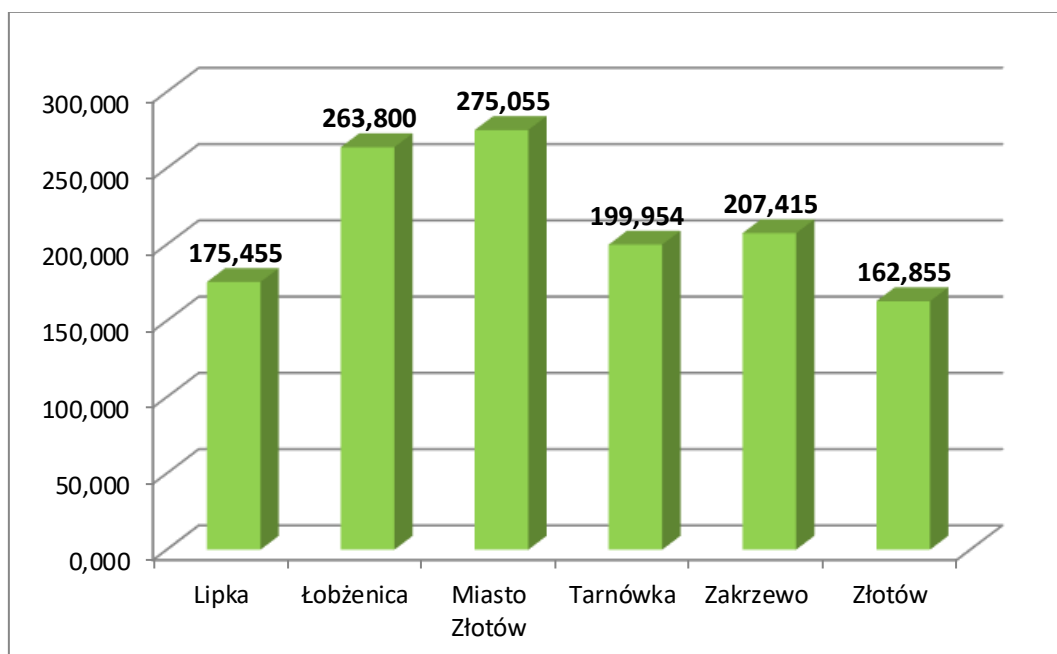

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, wskaźnik wytwarzania odpadów komunalnych jest zróżnicowany dla poszczególnych gmin członkowskich Związku. Największa ilość odpadów przypada na jednego mieszkańca w Gminie Miasto Złotów – 448,053 kg/Mk/rok,

z kolei najniższy wskaźnik można zaobserwować w Gminie Lipka – 278,981 kg/Mk/rok. Różnica pomiędzy skrajnymi wartościami jest na poziomie 37,7%. Zestawienie wskaźnika wytwarzania wszystkich odpadów komunalnych per capita przedstawiono na wykresie 7.

5.2.1. Wskaźnik wytwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych per capita

Wykres 8. Zestawienie ilości zmieszanych odpadów komunalnych per capita z podziałem na gminy w 2020 roku

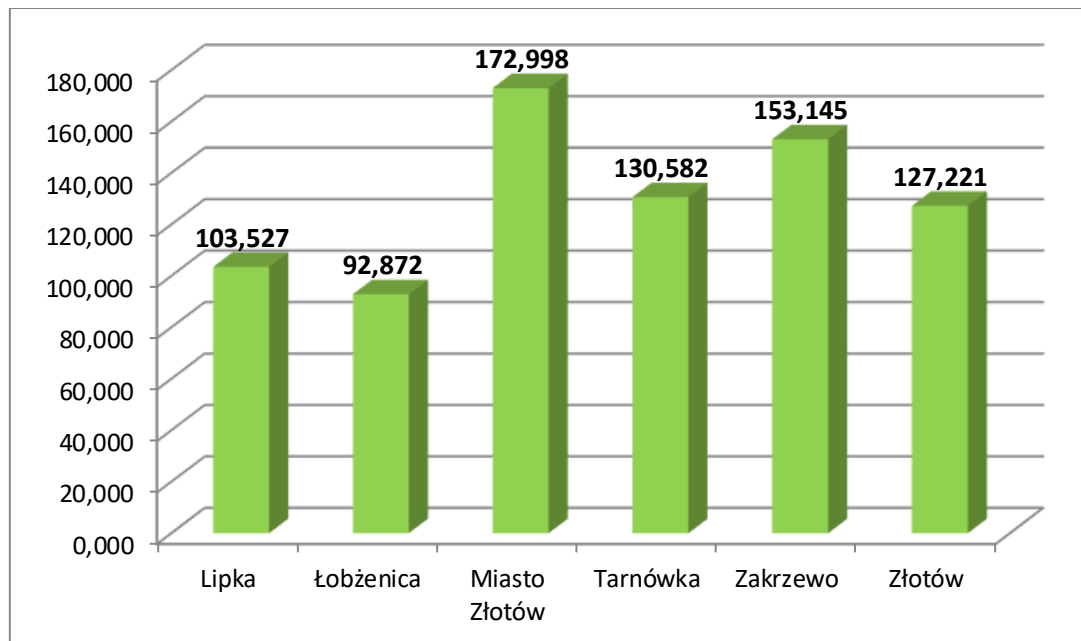

Wskaźnik wytwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przypadający na jednego mieszkańca Związku Gmin Krajny średnio wynosi 230,971 kg/Mk/rok, przy czym najwyższy jest w Gminie Miasto Złotów – 275,055 kg/Mk/rok oraz w Gminie Łobzenica – 263,800 kg/Mk/rok, z kolei najniższy w Gminie Złotów – 162,855 kg/Mk/rok oraz w Gminie Lipka – 175,455 kg/Mk/rok.

5.2.2. Wskaźnik wytwarzania selektywnie zebranych odpadów komunalnych per capita

Do selektywnie zbieranych odpadów komunalnych zaliczamy m.in. papier i tekturę, tworzywa sztuczne, szkło, metale, odpady wielkogabarytowe, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, odpady niebezpieczne, leki, odpady budowlane i rozbiórkowe, bioodpady oraz zużyte opony.

Wykres 9. Zestawienie ilości selektywnie zebranych odpadów komunalnych per capita z podziałem na gminy w 2020 roku

Wskaźnik selektywnie zebranych odpadów komunalnych przypadający na jednego mieszkańca Związku Gmin Krajny średnio wyniósł 38,559 kg/Mk/rok, przy czym najwyższy jest w Gminie Miasto Złotów – 172,998 kg/Mk/rok, z kolei najniższy w Gminie Łobżenica – 92,872 kg/Mk/rok oraz w Gminie Lipka 103,527 kg/Mk/rok.

5.3. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów

Kluczowym celem systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest maksymalne zmniejszenie ilości odpadów przeznaczonych do składowania. W tym celu ustawodawca wskazał odpowiednie poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie.

Tabela 10. Wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia[%]									
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywo sztuczne, szkło ¹⁾	10	12	14	16	18	20	30	40	50

1) Poziomy są liczone łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych.

Tabela 11. Wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia[%]									
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

Tabela 12. Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Rok	2012	16.07.2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16.07.2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	75	50	50	50	45	45	40	40	35

Osiągnięte poziomy recyklingu w 2020 roku przez gminy należące do Związku Gmin Krajny w Złotowie zostały zaprezentowane w tabeli 13.

Tabela 13. Osiągnięte poziomy recyklingu w 2020 przez poszczególne gminy członkowskie Związku Gmin Krajny

OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU PRZEZ POSZCZEGÓLNE GMINY CZŁONKOWSKIE ZWIĄZKU GMIN KRAJNY W 2020 ROKU			
<i>Poziom wymagalny</i>	<i>50%</i>	<i>70%</i>	<i>35% na dzień 16.07.2020</i>
Nazwa gminy	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]	Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [Mg]
Lipka	17,98	91,39	89,64 (100%)
Łobżenica	12,92	174,26	196,52 (100%)
M. Złotów	17,68	112,67	936,94 (100%)
Tarnówka	20,94	95,44	51,08 (100%)
Zakrzewo	19,59	94,77	202,68 (100%)
Złotów	17,68	108,65	248,04 (100%)
ZGK	18,26	114,66	1724,9 (100%)

5.4. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2020

Dane zaprezentowane w analizie znajdują swoje odzwierciedlenie w sprawozdaniach wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 rok, które zostały przekazane za pośrednictwem systemu JAP BDO prze Związek Gmin Krajny do Marszałka Województwa Wielkopolskiego oraz Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska do dnia 31 marca 2020 roku.

6. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W dniu 6 września 2019 r. weszła w życie zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która zniósła regionalizację. Wprowadzono pojęcie Instalacji Komunalnej (IK) zastępującej Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK).

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym opracowano poniższe zestawienie instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Tabela 14. Zestawienie funkcjonujących instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Lp.	Nazwa instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Technologia	Moce przerobowe roczne cz. mech. [Mg/rok]	Moce przerobowe roczne cz. biol. [Mg/rok]
1	ZZO Nowe - Toniszewo-Kopaszyn, instalacja MBP	Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o., Toniszewo 31, 62-104 Pawłowo Żońskie, gm. Wągrowiec	Toniszewo 31, 62-104 Pawłowo Żońskie, gm. Wągrowiec	M: sort. mech-autom. B: stabilizacja tlenowa, reaktory zamknięte	35 000	23 000
2	Obiekt Zagospodarowania Odpadów w Złotowie (Stawnicy) – instalacja MBP	Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Szpitalna 38, 77-400 Złotów	Stawnica gm. Złotów	M: sortownia mech., B: stabilizacja tlenowa w reaktorach zamkniętych	30 000	18 000
3.	Instalacja MBP	ALTVATER Piła Sp. z o.o. ul. Łączna 4a, 64-920 Piła	Kłoda gm. Szydłowo	M: sortownia mech., B: stabilizacja tlenowa w reaktorach zamkniętych	30 000	23 000
4	Instalacja MBP	Zakład Utylizacji Odpadów "Clean City" Sp. z o.o., ul. Piłsudskiego 2, 64-400 Międzychód	Mnichy 100, 64-421 Kamionna, gm. Międzychód	M: Sort. mech. B: Stabilizacja tlenowa, reaktory zamknięte	45 000	30 000

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Krajny za 2020 rok

Lp.	Nazwa instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Technologia	Moce przerobowe roczne cz. mech. [Mg/rok]	Moce przerobowe roczne cz. biol. [Mg/rok]
5	PreZero Recycling Zachód Sp. z o.o. Instalacja MBP	PreZero Recycling Zachód Sp. z o.o., Piotrowo Pierwsze 26/27, 64-020 Czempień	Piotrowo Pierwsze 26/27, 64-020 Czempień	M: sort. mech. B: reaktory żelbetowe (system zamknięty)	165 000	80 000
6	Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebani, Instalacja MBP	Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o., ul. Saperska 23, 64-100 Leszno	Trzebania 15, 64-113 Osieczna	M: sort. mech-autom. B - fermentacja sucha	75 000	31 000
7	„ZGO Sp. z o.o. w Jarocinie – Wielkopolskie Centrum Recyklingu”. Instalacja MBP	ZGO Sp. z o.o. w Jarocinie – Wielkopolskie Centrum Recyklingu, Witaszyczki 1a, 63-200 Jarocin	Witaszyczki 1a, 63-200 Jarocin	M: sort. mech-autom. B: fermentacja sucha + stabilizacja tlenowa w bioreaktorach	60 000	23 000
8	ZZO Lulkowo, instalacja MBP	URBIS Sp. z o.o., ul. Chrobrego 24/25, 62-200 Gniezno	Lulkowo, 62-200 Gniezno	M: Sort. mech-autom. B - Stabilizacja tlenowa –reaktory zamknięte,	56 000	28 000
9	ZZO Olszowa Instalacja MBP	Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o., ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	M: Sort. mechautom. B: Stabilizacja tlenowa, bioreaktory	34 500	22 400
10	RZZO Ostrów Wlkp. instalacja MBP	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	M: Sort. mechautom., B: stabilizacja tlenowa w reaktorach zamkniętych	75 703	38 818
11	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „ORLI STAW” - instalacja MBP	Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”, Pl. Św. Józefa 5, 62-800 Kalisz	Orli Staw 2, 62-834 Ceków	M: Sort. mechautom. B: Stabilizacja tlenowa, system tunelowy	80 000	43 000

7. Analiza wydatków poniesionych przez Związek na gospodarkę odpadami komunalnymi

W roku 2020 Związek Gmin Krajny wydał łącznie 11 244 081,78 zł na gospodarkę odpadami komunalnymi. Największa część tej kwoty wydatkowana była na odbiór i zagospodarowanie zmieszanych i selektywnie zebranych odpadów komunalnych – 9 499 921,25 zł, drugą pozycję jeśli chodzi o wysokość wydatkowanych środków zajmują koszty administracyjne i pozostałe (m.in. wynagrodzenie pracowników, obsługa prawna, informatyczna, media, materiały biurowe, czynsz, podatek od nieruchomości, szkolenia) tj. kwota 1 311 930,37 zł. Szczegółowy wykaz kwot zaprezentowano w Tabeli 15. Pełne, wyczerpujące omówienie gospodarki finansowej Związku w roku objętym niniejszą analizą zostało zawarte w sprawozdaniu z wykonania planu finansowego Związku Gmin Krajny w Złotowie za rok 2020, przyjętym uchwałą Zarządu nr 8/2021 z dnia 29 marca 2021 r., która jest dostępna w BIP Związku.

Tabela 15. Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2020.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2020	
Rodzaj wydatku	Kwota [zł]
Odbiór i zagospodarowanie zmieszanych i selektywnie zebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, organizacja i prowadzenie Biura Obsługi Mieszkańców i Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Złotowie oraz organizacja mobilnych zbiórek odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Krajny	9 499 921,25 zł
Prowadzenie Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanych w miejscowościach: Lipka, Rataje (gmina Łobżenica), Tarnówka, Zakrzewo w tym odbiór i zagospodarowanie zgromadzonych w nich odpadów komunalnych	337 978,84 zł
Likwidacja dzikich wysypisk oraz usługi monitorowania dzikich wysypisk śmieci	75 559,58 zł

Pojemniki na plastikowe nakrętki	18 691,74 zł zł
Koszty administracyjne i pozostałe, w tym: wynagrodzenie pracowników, obsługa prawna, informatyczna media, materiały biurowe, czynsz, podatek od nieruchomości, szkolenia	1 311 930,37 zł
Razem	11 244 081,78 zł

8. Działalność informacyjna i edukacyjna Związku Gmin Krajny

Związek Gmin Krajny w lutym roku 2020 ogłosił szóstą edycję konkursu ekologicznego pn. „Zbieramy makulaturę, zużyte baterie i telefony komórkowe. Zbieramy – nie wyrzucamy”. Celem konkursu jest upowszechnienie wiedzy przyrodniczej i ekologicznej, kształtowanie proekologicznych postaw wśród najmłodszych oraz podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców z zakresu gospodarki odpadami, a także postępowania z odpadami niebezpiecznymi takimi jak baterie i telefony komórkowe. Konkurs miał również na celu kształtowanie wśród dzieci i młodzieży poprawnych nawyków poprzez działania praktyczne oraz uświadomienie im zagrożeń, wynikających z nieprawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi. Przedsięwzięcie było kontynuacją konkursów przeprowadzonych w latach ubiegłych. Skierowany był do wszystkich placówek oświatowych publicznych i niepublicznych z terenu gmin członkowskich Związku Gmin Krajny. Konkurs skierowany był do:

- a) przedszkoli i żłobków z terenu gmin należących do Związku Gmin Krajny w Złotowie,
- b) szkół podstawowych oraz szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi z terenu gmin należących do Związku Gmin Krajny w Złotowie,
- c) szkół ponadpodstawowych z terenu gmin należących do Związku Gmin Krajny w Złotowie,

co stanowi trzy kategorie uczestników. Ze względów epidemicznych – w związku z zamknięciem szkół konkurs został odwołany. Jednakże Związek zamierza go wznowić jak tylko będzie taka możliwość.

Informacje o działaniach Związku Gmin Krajny w 2020 roku systematycznie zamieszczane były na fanpage Związku na Facebooku oraz na stronie internetowej zgk.zlotow.pl. Ze względów epidemicznych związanych z pandemią koronawirusa taki sposób komunikacji z mieszkańcami w zakresie edukacji okazał się jedynym z możliwych. Tematyka postów była zróżnicowana. Pojawił się cykl EKOedukacja wiedza-wyzwania-ciekawostki! W ramach niego można było znaleźć zadania dla najmłodszych z zakresu edukacji ekologicznej. Przykładowe materiały prezentuje rysunek 2. Zamieszczone zostały też materiały, które miały na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Znalazły się tam między innymi posty wskazujące jak należy interpretować symbole zamieszczone na

opakowaniach produktów, które informują o możliwościach odzysku opakowania. Informowano również o tym czym jest selektywne zbieranie odpadów komunalnych oraz co dzieje się po odbiorze odpadów od mieszkańców. Zamieszczony został również artykuł pn. ”Udawane drugie życie plastiku”, którego celem było wyjaśnienie stosunku odpadów do liczby zakładów przetwórstwa.

Rysunek 2. Przykładowe materiały ze strony

W związku z sytuacją epidemiczną w szczególności z utratą pracy przez niektórych mieszkańców Zarząd Związku Gmin Krajny wychodząc naprzeciw najbardziej potrzebującym, przypominał w uzasadnionych przypadkach o możliwości przyznania ulg zainicjowanej przez złożenie przez właścicieli nieruchomości będących w trudnej sytuacji finansowej wniosku o rozłożenie na raty zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bądź ich umorzenie.

Mieszkańcy byli informowani także o zasadach gromadzenia odpadów komunalnych wytworzonych w nieruchomościach lub lokalach mieszkalnych, w których ma miejsce kwarantanna (rysunek 3). Odpady należało gromadzić w czarnych workach, które za zgodą zainteresowanych były dostarczone przez operatora. Tak zgromadzone odpady, w szczelnie zamkniętym czarnym worku należało umieścić w pojemniku przeznaczonym na zbiórkę odpadów zmieszanych. W tym wypadku nie obowiązywała zbiórka selektywna.

Rysunek 3. Broszura informacyjna

Związek Gmin Krajny w 2020 roku we współpracy z gminami członkowskimi tj. gminą Lipka, Łobzenica, Tarnówka, Zakrzewo, Złotów, Miasto Złotów, włączył się do ogólnopolskiej akcji pod hasłem „TANIE SEGREGOWANIE”, w której poparcie dla inicjatywy rządowych dopłat mogli wyrazić także mieszkańcy Związku Gmin Krajny. Inicjatywa ta miała na celu wymuszenie na rządzie przygotowania i wdrożenia programu ochronnego, który zakładałby 50-procentowe dofinansowanie z budżetu państwa do opłat ponoszonych przez mieszkańców za odpady segregowane. Aby mieć realny wpływ na kształt gospodarki odpadami komunalnymi i generowane przez nią koszty Związek Gmin Krajny zachęcał do włączenia się w akcję. Podpisy poparcia petycji „Tanie segregowanie” mieszkańcy mogli składać w urzędach miast i gmin członkowskich a w niektórych gminach również bezpośrednio u sołtysów. Termin składania podpisów wyznaczono do 30 kwietnia 2020 roku. Akcja spotkała się z dużym poparciem mieszkańców. Blisko 5000 mieszkańców poparło akcję mającą na celu wprowadzenie 50- procentowych dopłat z budżetu państwa do ponoszonych przez mieszkańców opłat za odpady segregowane. Stanowisko Zarządu Związku Gmin Krajny w sprawie drastycznego wzrostu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z listami poparcia zostało skierowane do Prezesa Rady Ministrów.

W związku z tym, że z dniem 01.04.2020 r. przestała istnieć kategoria odpłatności za odpady niesegregowane na fanpagu Związku na Facebooku zostało zamieszczone stanowisko

Zarządu w tym zakresie. Mieszkańcy zostali poinformowani o ustawowej konieczności segregowania odpadów. Rozpoczęto również likwidację gniazd selektywnej zbiórki odpadów. Docelowo planowano zlikwidowanie wszystkich gniazd z uwagi na to, że gniazda te przestały spełniać funkcję im przypisaną, a segregacja będzie odbywać się bezpośrednio u źródła wytwarzania odpadów.

Związek Gmin Krajny w 2020 roku wprowadził również darmową aplikację mobilną „EVENTIO”. Aplikacja przypomina o terminie wywozu odpadów oraz informuje o zmianach w harmonogramie odbioru odpadów. Aplikacja jest nieocenionym pomocnikiem przy domowym gospodarowaniu odpadami w codziennym życiu. W celu rozpropagowania informacji wykonano ulotki informacyjne (rysunek 4), które systematycznie dostarczano mieszkańcom a także zostały rozlokowane w poszczególnych urzędach miast/gmin.

Rysunek 4. Ulotka informacyjna o aplikacji EVENIO

Evenio działa na terenie:

Gmina Tarnówka, Miasto Złotów, Gmina Lipka, Miasto i Gmina Łobzenica, Gmina Złotów, Gmina Zakrzewo

MOBILNA APLIKACJA EVENIO RÓWNIEŻ W ZWIĄZKU GMIN KRAJNY

EVENIO

Harmonogramy odpadów
Przypomnienia, kiedy wystawić pojemnik i jakie odpady zostaną odbierane.

Powiadomienia
Krótkie komunikaty informujące o awariach, utrudnieniach i problemach występujących na terenie gminy.

Zapraszamy do kontaktu

Związek Gmin Krajny
(67) 353 39 41
biuro@zgk.zlotow.pl
www.zgk.zlotow.pl

Zdarza Ci się zapomnieć o terminie wywozu odpadów?
Aplikacja Evenio będzie pamiętać za Ciebie. Ustaw swoją lokalizację i subskrybuj kategorię odpadową, która Cię interesuje.

Związek Gmin Krajny w Złotowie, **EVENIO**, www.eventio.pl

Zarząd Związku Gmin Krajny w Złotowie wystosował również apel dotyczący podjęcia działań mających na celu przyspieszenie wdrożenia Rozszerzonej Odpowiedzialności Producentów. Apel został skierowany do Rządu oraz Parlamentarzystów z naszego okręgu, a także instytucji zrzeszających gminy.

W dniach 19-20 listopada 2020 roku w Złotowie zaplanowano konferencję zamkniętą pn. „Rosnąca rola związków międzygminnych w kształtowaniu systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle dokonujących się zmian regulacji prawnych”. Organizatorem tego wydarzenia jest Związek Gmin Krajny w Złotowie. Konferencja uzyskała pozytywną opinię Ministra Środowiska oraz dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zarząd Związku Gmin Krajny w Związku z sytuacją epidemiczną związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa w Polsce, wzrostem liczby osób zakażonych oraz związanymi z tym zaleceniami Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego przełożył termin konferencji. Z uwagi na duże zainteresowanie konferencją oraz stan zaawansowania działań związanych z jej organizacją organizatorom zależy na tym, aby konferencja odbyła się

w niezmienionej formie. Nowy termin konferencji zostanie ustalony jak tylko sytuacja związana z pandemią koronawirusa zostanie opanowana.

W 2020 roku w ramach przedsięwzięcia „Ty też możesz pomóc - Serca na nakrętki” z inicjatywy Fundacji Złotowianka zawarta została umowa na zakup pojemników na plastikowe nakrętki (rysunek 5). Zebrane nakrętki będą mogły być na nowo przetworzone, ponieważ jest to doskonały surowiec wtórny. Środki pozyskane ze sprzedaży nakrętek zostaną przeznaczone na leczenie i rehabilitację podopiecznych Fundacji Złotowianka. W dniu 07.12.2020 r. pod budynkiem Starostwa Powiatowego w Złotowie przy al. Piasta 32 stanął pierwszy pojemnik na nakrętki w kształcie serca w ramach podjętej współpracy.

Rysunek 5. Serca na nakrętki

Inicjatywa podjęta przez Związek spotkała się z dużą aprobatą wśród społeczności lokalnej. W dniu 9 grudnia 2020 r. na łamach tygodnika "Aktualności Lokalne" ukazał się artykuł dot. pojemników na nakrętki czyli SERC Fundacji Złotowianka oraz Związku Gmin Krajny w Złotowie (rysunek 6).

Rysunek 6. Serce na nakrętki pod budynkiem Starostwa Powiatowego

POWIAT ZŁOTOWSKI, GMINA ŁOBZENICA

12 serc od ZGK

Dzięki Związkowi Gmin Krajny i fundacji Złotowianka w okolicy stanęło 12 nowych pojemników na nakrętki

Fundacja Złotowianka zapytała, a Związek Gmin Krajny odpowiedział: TAK! Dzięki temu pojemniki na plastikowe nakrętki stanęły w 12 nowych miejscach, a mieszkańcy terenu, obsługiwanego przez ZGK, zyskali kolejną możliwość, być ECO.

Na początku tego tygodnia niebieskie serce na nakrętki stanęło przy Orliku w Błękwicie i przy sklepie Spółdzielni Rolnik w Radawnicy. Również w Świętej pojemnik można znaleźć przy sklepie SCH Rolnik Złotów. Mieszkańcy Kleszczyny, aby pozbyć się nakrętek, muszą się skierować do szkoły podstawowej – niedaleko niej stoi złotowiankowe serce.

Lipka wzbogaciła się o drugi pojemnik, usytuowany niedaleko przystanku autobusowego, przy Biedronce. Po raz pierwszy swój pojemnik ma teraz też Łąkie – stoi on przy szkole podstawowej.

Od dawna na swoje serce czekali mieszkańcy Wiktorówka – znajdują go przy szkole, tak jak i łobżeniczanie, którzy razem z nowo ustawionym sercem przy szkole podstawowej mają już dwa fundacyjne pojemniki na nakrętki.

Oniebieskie serce wzbogaciły się także Bartoszkowo – pojemnik stoi tuż przy sklepie państwa Kowalik oraz Stara Wisniewka – z powodu przebudowy parking serce stoi przy sklepie.

Bardziej eco mogą być teraz także zakrzewiane – drugi pojemnik na nakrętki stanął przy szkole podstawowej.

Na koniec Złotów - szóste serce Złotowianki stanęło przy Starostwie Powiatowym. W stolicy powiatu zatem już nikt nie może powiedzieć, że nie ma co zrobić z plastikowymi nakrętkami.

Każdy z pojemników ozdobiony jest sercami z logotypami fundacji i ZGK. To właśnie dzięki przychylności Związku Gmin Krajny fundacja może w ten sposób zbierać pieniądze dla swych podopiecznych. Bo plastikowe nakrętki z serc, kiedy te się zapelniają, są sprzedawane firmie zajmującej się recyklingiem, a pozyskane w ten sposób środki trafiają do chorych i niepełnosprawnych podopiecznych fundacji. No i wszyscy

razem dbamy o czystość środowiska, co jest równie ważne!

Ciekawostka: Wraz z sercami ZGK fundacja Złotowianka ustawiła już w różnych miejscach 42 pojemniki na nakrętki!

Angelika Leszczyńska, fot. K. Buczek

Podziękowanie i to WIELKIE! dla Michała Wawrzyniaka, który pożyczył samochód do rozwieszenia serc. Michał, jesteś kochany!

4 W Błękwicie serce stanęło tuż przy Orliku

4 Mieszkańcy Świętej mogą oddawać nakrętki przy okazji zakupów

W ramach XXI edycji Pucharu Recyklingu Związek Gmin Krajny po raz kolejny został nagrodzony w kategorii Aktywni w Wielkopolsce i otrzymał wyróżnienie oraz nagrodę finansową. W dniu 19 października 2020 roku podczas uroczystej Gali Międzynarodowego Kongresu ENVICON 2020 ogłoszono wyniki kilku środowiskowych konkursów m.in. Puchar Recyklingu. Konkurs o Puchar Recyklingu, organizowany przez czasopismo „Przegląd Komunalny” jest przedsięwzięciem, w ramach którego nagradzane są podmioty realizujące najbardziej efektywne systemy selektywnej zbiórki odpadów, a także prowadzące ciekawą i skuteczną edukację ekologiczną.

9. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Rozszerzenie zadań, które Związek realizuje oraz duża dynamika zmian powoduje potrzebę nowych zadań inwestycyjnych. Analiza otoczenia w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykazała, iż na terenie Związku Gmin Krajny istnieje potrzeba inwestycyjna w postaci budowy Centralnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z kompleksem edukacyjno-administracyjnym. Związek mocno angażuje się w działania edukacyjne mieszkańców, dlatego budowa zaplecza edukacyjnego umożliwiłaby realizację tych działań. Zgodnie z Uchwałą intencyjną Zgromadzenia Związku podjęto czynności zmierzające do pozyskania nieruchomości po budowę Centralnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z kompleksem edukacyjno-administracyjnym w Stawnicy - Gmina Złotów.

10. Wnioski końcowe

Zaprezentowana w niniejszym opracowaniu analiza funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Krajny w Złotowie potwierdza właściwy kierunek działań mających na celu budowanie i doskonalenie systemu gospodarki odpadami w taki sposób, aby uczestnikami tego procesu byli wszyscy mieszkańcy Gmin oraz przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalności gospodarcze co również wiąże się z wytwarzaniem odpadów komunalnych.

Głównymi założeniami dla Związku jest w dalszym ciągu dotarcie do wszystkich osób i podmiotów zobowiązanych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ponoszenia z tego tytułu stosownych opłat.

W związku z powyższym konieczne jest poszerzenie zakresu działań kontrolnych, zarówno przez pracowników Biura jak i operatora systemu w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi oraz dalsze prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych a także bieżąca weryfikacja danych w składanych deklaracjach.

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że wprowadzony nakaz segregacji odpadów przyczynił się do podwyższenia osiągniętych poziomów recyklingu w 2020 przez poszczególne gminy członkowskie Związku Gmin Krajny. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania osiągnął poziom wymagalny. Jednakże osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła jest dramatycznie niski.

W kontekście przygotowywanych już od dłuższego czasu zmian w zapisach ucpg oraz obserwacji zachowań zarówno producentów wszelkiego rodzaju dóbr jak również producentów opakowań a także konsumentów wskazać należy:

- konieczność zmiany sposobu finansowania zagospodarowania odpadów komunalnych. Uczestnikami tego procesu powinni być bezwarunkowo właśnie producenci;
- zbudowanie rynku opakowań zwrotnych- wielokrotnego użytku (szkło, plastik);

- zbudowanie bazy umożliwiającej oddawanie wszelkiego typu odpadów (nie tylko komunalnych) przez mieszkańców uwzględniając również osoby prowadzące działalność gospodarczą. Oczywiście wydaje się, że w tym wypadku partycypowanie w kosztach tego przedsięwzięcia przez „producenta tych odpadów” jest niezbędne.

Stwierdzić bowiem należy, że bez realizacji tych trzech zagadnień nie będzie możliwości zapobieżenia dalszej postępującej degradacji środowiska naturalnego.

Opracowała:

Patrycja Rutkowska

Spis tabel

Tabela 1. Liczba mieszkańców wg danych GUS oraz liczba mieszkańców wg systemu „Odpady w Gminie” za rok 2020.....	13
Tabela 2. Liczba osób objętych systemem deklarująca selektywny i nieselektywny sposób zbierania odpadów na dzień 31.03.2021 roku.....	14
Tabela 3. Zestawienie procentowe liczby osób deklarujących zbiórkę selektywną i nieselektywną na dzień 31-12.2019 i 31.03.2020 z podziałem na poszczególne gminy	15
Tabela 4. Rejestr Działalności Regulowanej – wykaz podmiotów, stan na 31.12.2020 r.....	16
Tabela 5. Roczna stawka ryczałtowa od 1 domku letniskowego	21
Tabela 6. Roczna stawka ryczałtowa dla nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe.....	22
Tabela 7. Informacja o ilości i rodzaju wydanych worków na odpady zbierane selektywnie w roku 2020.....	22
Tabela 8. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych na terenie Związku w latach 2019-2020.....	24
Tabela 9. Masa poszczególnych selektywnie zebranych odpadów komunalnych z podziałem na gminy w 2020 roku.....	27
Tabela 10. Wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła.	31
Tabela 11. Wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe.....	31
Tabela 12. Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. 31	
Tabela 13. Osiągnięte poziomy recyklingu w 2020 przez poszczególne gminy członkowskie Związku Gmin Krajny.....	32
Tabela 14. Zestawienie funkcjonujących instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	33
Tabela 15. Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2020.....	35

Spis wykresów

Wykres 1. Porównanie liczby mieszkańców wg danych z GUS z liczbą mieszkańców objętych systemem „Odpady w Gminie” za rok 2020.	13
Wykres 2. Udział osób deklarujących zbiórkę odpadów w sposób selektywny i nieselektywny w % wg stanu na dzień 31 marca 2020 roku.	15
Wykres 3. Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2020 roku	25
Wykres 4. Masa selektywnie zebranych odpadów komunalnych w 2020 roku.	26
Wykres 5. Procentowy udział selektywnie zebranych i odebranych odpadów komunalnych na terenie Związku w 2020 roku.	26
Wykres 6. Procentowy udział niesegregowanych (zmieszanych) i selektywnie zebranych odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Krajny w okresie od I do XII 2020 roku. .	27
Wykres 7. Zestawienie ilości wszystkich odpadów komunalnych per capita z podziałem na gminy w 2020 roku.	28
Wykres 8. Zestawienie ilości zmieszanych odpadów komunalnych per capita z podziałem na gminy w 2020 roku.	29
Wykres 9. Zestawienie ilości selektywnie zebranych odpadów komunalnych per capita z podziałem na gminy w 2020 roku.	30

Spis rysunków

Rysunek 1. Obszar Związku Gmin Krajny.	10
Rysunek 2. Przykładowe materiały ze strony.	38
Rysunek 3. Broszura informacyjna.	39
Rysunek 4. Ulotka informacyjna o aplikacji EVENIO.	40
Rysunek 5. Serca na nakrętki.	42
Rysunek 6. Serce na nakrętki pod budynkiem Starostwa Powiatowego.	43